

HRVATSKI STUDIJI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU &
UDRUGA ZA PROMICANJE FILOZOFIJE, ZAGREB

Vas pozivaju na predavanje

Kognitivni sadržaj vlastitih imena

DOC. DR. SC. JOŠKO ŽANIĆ
Sveučilište u Zadru, Odjel za lingvistiku

predavanje će se održati

u petak, 05. lipnja 2015. u 12.00h

u dvorani "Zadar"

zgrade Hrvatskih studija
Borongajska cesta 83d

SAŽETAK: U suvremenoj filozofiji jezika dominira gledište kako je značenje vlastitog imena iscrpljeno njegovim referentom, odnosno kako semantika vlastitog imena ne uključuje nikakav kognitivni sadržaj, već samo predmet na koji se ime odnosi. U ovom izlaganju pokušat ću pokazati kako postoji nekoliko nivoa kognitivnog sadržaja vezanog uz ime, a koji se očituju u "ponašanju" (uporabi) imena, te su stoga relevantni za njegovu semantiku. Usredotočit ću se ponajprije na povezanost, na koju ukazuju i eksperimentalna istraživanja, vlastitog imena s konceptualnom domenom ili skupom domena (domenskom matricom) koja enkodira konceptualizaciju tipa entiteta na koji se ime odnosi. To da je svako ime povezano s nekim općim pojmom koji kategorizira tip entiteta na koji se ime odnosi ponekad je prepoznato u filozofiji jezika, ali zanemarene su implikacije te povezanosti za semantiku imenā. Iz primjera s imenima gradova, književnih djela i osoba (poput "Ivice više nema" izrečeno pred Ivičinim lešom) postat će razvidno kako ime može varirati svoju referenciju s referenta uzetog kao cjelina na neke njegove aspekte u skladu sa strukturom pozadinske domene ili domenske matrice. Također, neki aspekti entiteta konceptualizirani su obično kao konstitutivniji za dotični entitet od drugih, što se također očituje u ponašanju imena. Uporaba imenā ukazuje stoga na načine na koje sagledavamo entitete, ta uporaba razotkriva naše "pozadinske ontologije", jer pozadinske konceptualizacije upravljaju ponašanjem imenā. U izlaganju će biti riječi i o mentalnim datotekama/dosjeima koje se vezuju uz imena, također upravljaju ponašanjem istih, a povezane su s pozadinskim domenama.